

Başvuru Numarası : 2024/161
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.12.2024/48
Karar Numarası : 2024/1246
Başvuran : G.B.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : 1-İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
2-Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın; mağdur olduğu olay sonucunda kendisine haksız yere disiplin cezası verildiği, tek kişilik odaya yerleştirildiği, telefonla görüşme hakkını kullanamadığı, yargılama ile infaz sürecinin iyi yürütülmemesi nedeniyle ailesinin bulunduğu eve silahlı saldırı gerçekleştirildiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. 4/2/2023 tarihinde tutulduğu İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleşen bir olay sonucunda yaralandığını,

b. Bu olay sonrasında kendisine bir ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma disiplin cezasının verildiğini,

c. Söz konusu olayın mağduru olmasına rağmen kendisine haksız yere disiplin cezası verildiğini ve tek kişilik odaya yerleştirildiğini,

ç. Yaralanmasına neden olan kişilere ilişkin bilgilerin İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesi 2023/... esas sayılı dosyasında bulunduğunu,

d. Olay sonrası can güvenliği gerekçesiyle Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiğini ve bu kurumda da bir ay boyunca tek kişilik odada kaldığını ve telefonla görüşme hakkını kullanamadığını iddia etmektedir.

3. İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın 2/2/2023 tarihinde Kuruma giriş yaptığı, 4/2/2023 tarihinde görevli personele koğuşunu değiştirmek istediğini belirttiği,

b. Görevli personelin, başvurana bu konudaki talebini içerir dilekçeyi İdare ve Gözlem Kuruluna sunmasını bildirdiği, bundan kısa bir süre sonra acil çağrı butonunun sinyal vermesi üzerine koğuşa kontrole gidildiği ve başvuranın jilet ile kendisine zarar verdiğinin görüldüğü,

c. Olay hakkında 4/2/2023 tarihli tutanak tanzim edildiği ve akabinde idari soruşturma başlatıldığı,

ç. Başvuranın oda değiştirmek için vücudunun çeşitli bölgelerine jilet ile kesikler atması davranışının diğer

mahpuslara da kötü örnek oluşturduğu ve Kurum içi kazanım elde etmek için böyle bir eylem gerçekleştirildiğinin anlaşıldığı, bu nedenle 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 43'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde yer alan; "*Kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek biçimde söz söylemek veya davranışta bulunmak*" hükmüne binaen Disiplin Kurulunun 24/2/2023 tarihli kararı ile bir ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma disiplin cezasının verildiği,

d. İlgili disiplin cezası kararına karşı başvuran tarafından yargı yoluna gidildiği ve Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Disiplin Kurulu kararının yerinde görülerek onaylanması neticesinde kararın kesinleştiği,

e. İdare ve Gözlem Kurulunun 28/3/2023 tarihli kararı ile güvenlik sebebi ile başvuranın tek kişilik odaya alındığı ve İdare ve Gözlem Kurulunun 29/3/2023 tarihli kararı ile tekrar normal koğuşa alındığı, başvuranın tek kişilik odada sadece 1 gün kaldığı belirtilmektedir.

4. Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın Kuruma 13/4/2023 tarihinde geldiğini, can güvenliğine ilişkin yazdığı dilekçesi nedeniyle ifadesine başvurulduğu; başvuranın kendisi ve ailesinin can güvenliğinden endişe ettiğini, İzmir ili dışında olan herhangi bir ceza infaz kurumuna nakledilmek istediğini belirttiğini,

b. Buna istinaden Kurumda tek kişilik odaya alındığı ve Kurumdan 26/4/2023 tarihinde ayrıldığını,

c. Başvuranın kaldığı süre boyunca, 13/4/2023 tarihinde 1 dakika ve 20/4/2023 tarihinde 10 dakika olmak üzere telefonla görüşme gerçekleştirdiğini belirtmektedir.

5. Muhatap Kurumların yazılı görüşlerine karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna giriş yaptığında oğlunun da aynı Kurumda mahpus olması nedeniyle aynı koğuşa verildiklerini,

b. Bununla birlikte, 2 saat sonra tek kişilik odaya yerleştirildiğini ve bir ay boyunca tek kişilik odada kaldığını, haftalık 60 dakika olan görüntülü telefon hakkını ve açık görüş hakkını kullanmadığını,

c. İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğu dönemde ise muhbir olduğuna ilişkin söylemler nedeniyle tutulduğu odada başka mahpuslar tarafından saldırıya uğradığını ve vücudunda kesiklerin oluştuğunu,

ç. Bu olay sonrası 3 gün içinde savunmasını vermesine rağmen görevli memurun dilekçesini işleme almadığını, mağduru olduğu olaydan dolayı kendisine disiplin cezası verildiğini,

d. Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu (ACEP) kayıtları incelendiğinde kendisini tehdit eden kişilere ulaşılacağı, yargılama ve infaz sürecinin iyi yürütülmemesinden dolayı konu dahilinde gizli bilgileri başkalarının öğrendiğini bu nedenle ailesinin evine silahlı saldırı düzenlendiğini iddia etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Yargı yetkisi*" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, tarafsız ve bağımsız mahkemelerce kullanılmaktadır."

7. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir... Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

8. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek,*

araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

9. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği belirtilmiştir.

10. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'nci maddesi şöyledir:

"Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

11. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda a) Kurumun görev alanına girip girmediği ... ç) Yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı (...) yönlerinden incelenir."

12. Mezkûr Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir:

"Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

13. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımı teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektedir.

15. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

16. İşkence ve kötü muamele ulusal ve uluslararası mevzuatta mutlak olarak yasaklanmıştır. Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7'nci maddesine göre; "Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. Özellikle, hiç kimse kendi özgür rızası olmadan tıbbi ya da bilimsel deneylere tabi tutulamaz." Avrupa

İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) "İşkence yasağı" başlıklı 3'üncü maddesine göre; "*Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz.*"

Başvuranın İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğu dönemde gerçekleşen bir olay sonucu yaralanması ve mağdur olduğu söz konusu olay nedeniyle Kurum İdaresi tarafından kendisine bir ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma disiplin cezası verilerek tek kişilik odaya alınması iddialarına ilişkin olarak;

17. İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü tarafından iletilen yazılı görüşte; başvuranın Kuruma 2/2/2023 tarihinde giriş yaptığı, 4/2/2023 tarihinde yerleştirildiği koğuştan ayrılmak istediğine ilişkin ifadelerde bulunduğu, bunun üzerine görevli personelin kendisine dilekçe yazması gerektiğini bildirdiği, aynı gün içerisinde acil çağrı butonunun sinyal vermesi nedeniyle başvuranın tutulduğu koğuşa kontrole gidildiği ve başvuranın jilet ile kendisine zarar verdiği belirtilmektedir.

18. Muhatap Kurum tarafından, söz konusu olaya ilişkin yürütülen soruşturma sonucunda; başvuranın oda değiştirmek için vücudunun çeşitli bölgelerini jilet ile kestiğini, bu davranışın diğer mahpuslara kötü örnek oluşturduğunu ve Kurum içi kazanım elde etmek için böyle bir eylem gerçekleştirildiğinin değerlendirildiğini, yer verilen gerekçeler kapsamında başvurana, 5275 sayılı Kanun'un "*Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma*" başlıklı 43'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde yer alan; "*Kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek biçimde söz söylemek veya davranışta bulunmak*" hükmüne binaen Disiplin Kurulu tarafından 24/2/2023 tarihli karar ile bir ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma disiplin cezasının verildiğini belirtmektedir. Buna ek olarak, İdare ve Gözlem Kurulunun 28/3/2023 tarihli kararı ile güvenlik sebebiyle başvuranın tek kişilik odaya alındığı fakat başvuranın tek kişilik odada sadece bir gün kaldığı ifade edilmektedir.

19. Disiplin Kurulunun 24/2/2023 tarihli kararında, 4/2/2023 tarihinde tanzim edilen tutanaktan başvuranın tutulduğu koğuştaki jiletle kendisine zarar verdiği ve bu eylemi koğuşunu değiştirmek için yaptığını kabul ettiği belirtilmiş ve ayrıca başvuranın olay kapsamında savunma vermemesinin ikrar anlamına geldiği değerlendirilmiştir.

20. Başvuran, disiplin cezasına karşı yargı yoluna gitmiş ve nihai olarak Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından disiplin kurulu kararı yerinde görülerek onanması neticesinde kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

21. Muhatap Kurumların yazılı görüşüne karşılık başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte; başvuran muhbir olduğuna ilişkin söylemler nedeniyle tutulduğu odada başka mahpuslar tarafından saldırıya uğradığını ve vücudunun çeşitli bölgelerinde kesiklerin oluştuğunu, bu olay sonrası 3 gün içerisinde savunma dilekçesi vermesine rağmen görevli memurun dilekçesini işleme almadığını, mağduru olduğu olaydan dolayı kendisine disiplin cezası verildiğini, ACEP kayıtları incelendiğinde kendisini tehdit eden ve yaralayan kişilere ulaşılabileceğini, yargılama ve infaz sürecinin iyi yürütülmemesinden dolayı sürece ilişkin gizli bilgileri başkalarının öğrendiğini bu nedenle ailesinin evine silahlı saldırı düzenlendiğini belirtmektedir.

22. Başvuran Kurumumuza sunduğu dilekçesinde, ilk olarak yaralandığı olaya ilişkin detaylı bilgi vermemiş, son sunduğu yazılı görüşünde ise yaralanma olayının başkaları tarafından gerçekleştirildiğini beyan etmiştir. Buna karşılık, 4/2/2023 tarihinde tanzim edilen tutanakta; başvuranın, koğuş değişikliği talebinin dikkate alınmaması nedeniyle kendisini jilet ile kestiğini kabul ettiği ve buna ek olarak, söz konusu olay sonrası Bakırçay Üniversitesi Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edilen başvuranın, doktor muayenesi sonrası tanzim edilen 4/2/2023 tarihli ... No.lu Adli Muayene Raporunun "*Muayene Esas Olayla İlgili*

Bilgiler" bölümünde; "112 tarafından getirilen mahkum hasta, jiletle kendini kesmiş. Boynunda ve kolunda kesiler mevcut." açıklamasının yer aldığı görülmüştür.

23. Bunun akabinde, ilgili olay nedeniyle başvurana bir ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma disiplin cezası verilmiştir. Başvuran, söz konusu olayın mağduru olmasına karşılık kendisine disiplin cezası verilmesinden 3 gün sonra savunma dilekçesini sunmasına rağmen İdarenin dilekçesini işleme almamasından ve tek kişilik odaya yerleştirilmesinden şikâyet etmektedir.

24. Başvuranın söz konusu disiplin cezasına karşı yargı yoluna gitmesi üzerine, Karşıyaka 1. İnfaz Hâkimliğinin 14/4/2023 tarihli ve 2023/... Esas 2023/... sayılı Kararında; 4/2/2023 tarihli tutanak, muhakkik raporu ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek, itirazın reddine karar verilmiştir. Bu karara karşı gidilen üst yargı yolunda ise Karşıyaka 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2023/... sayılı Kararı ile itirazın reddine karar verdiği anlaşılmıştır.

25. Başvuru dilekçesinde, öncelikle öne sürülen iddiaların açık, anlaşılır ve tutarlı bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) bu hususta mahpusların delil toplamada yaşadıkları nesnel zorlukların farkında olduğunu ifade etmekle birlikte şikâyet edilen olguların ayrıntılı ve tutarlı bir açıklamasının sunulmasını beklemektedir (AİHM, *Ananyev ve Diğerleri/Rusya*, B. No: 42525/07, 10/4/2012, para. 122; AİHM, *Muršić/Hırvatistan*, [BD], B. No: 7334/13, 20/10/2016, para. 127). Benzer şekilde, Anayasa Mahkemesi (AYM)'de başvuranın ihlal iddialarını kanıtlayamadığı, şikâyetlerin karmaşık veya zorlama iddialardan oluştuğu başvuruları açıkça dayanaktan yoksun bulmaktadır (AYM, *Hikmet Balabanoglu*, B. No: 2012/1334, 17/9/2013, para.24; AYM, *Cengiz Yetkin* [GK], B. No: 2019/39068, 14/6/2023, para.45).

26. Başvuru dilekçesinde yer alan yaralama olayının başvuranın kendisi tarafından mı başka biri tarafından mı gerçekleştiği, başvuranın tutarsız ifadeleri nedeniyle anlaşılammamaktadır. Başvuran, Kurumuza sunduğu ilk dilekçesinde olaya ilişkin detaylı bilgi vermemiş, kendisinin muhbir olduğuna ilişkin söylemler nedeniyle başkaları tarafından yaralandığını iddia etmiştir.

27. Buna karşılık, olayın gerçekleştiği 4/2/2023 tarihinde tanzim edilen tutanak ile 4/2/2023 tarihli ... No.lu Adli Muayene Raporunda jilet ile kendisini kestiğini beyan ettiği görülmüştür. Bu kapsamda, İdarenin başvuranı en kısa sürede hastaneye ulaştırdığı ve gerekli tıbbi yardımı almasını sağladığı, başvuranın hâlihazırda Kuruma 2/2/2023 tarihinde geldiği söz konusu olayın 4/2/2023 tarihinde gerçekleştiği bu bağlamda İdarenin ve görevli personelin başvurana karşı bir tutum geliştireceği makul bir sürenin geçmediğinin değerlendirildiği, başvuran tarafından iddiaların tutarlı bir şekilde ortaya konulmadığı bu nedenle olayın nasıl gerçekleştiğinin anlaşılamadığı ve bu bağlamda iddiaların gerçeği yansıttığı yönünde bir değerlendirmeye ulaşılamaması nedeniyle söz konusu iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi hükmü uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

28. Başvuranın kendisine verilen disiplin cezasına ilişkin olarak ise yargı yoluna başvurduğu ve söz konusu disiplin cezasına ilişkin nihai yargı kararının verildiği, bu çerçevede somut olayın yargı organlarınca karara bağlanmış bir uyuşmazlık olduğu ve bu bağlamda başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar kapsamında olduğu değerlendirilmiştir.

29. Başvuranın tek kişilik odada kaldığı iddiasına ilişkin olarak, muhatap Kurumun sunduğu bilgi ve belgeler incelendiğinde; güvenlik nedeniyle başvuranın tek kişilik odaya alındığı ancak bu odada sadece bir gün kaldığının anlaşıldığı ve bu anlamda bir mağduriyetin bulunmadığı değerlendirildiğinden; başvuranın iddialarının Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci ve 67'nci maddesi hükümleri uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuranın Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğu dönemde bir ay boyunca tek kişilik odada kaldığı ve telefonla görüşme hakkını kullanamadığını iddialarına ilişkin olarak;

30. Başvuran, İzmir 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden, Kurumda hasımları bulunması nedeniyle asayiş ve güvenlik gerekçesiyle başka bir ceza infaz kurumuna nakledilmesi talebinde bulunmuştur. Buna istinaden 6/4/2023 tarihli karar ile İdare ve Gözlem Kurulu tarafından başvuranın durumuna uygun bir ceza infaz kurumuna ayrılmasının uygun olduğuna ilişkin karar verilmiştir. Bunun akabinde, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığının 11/4/2023 tarihli yazısı ile başvuranın Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin uygun görüldüğü bildirilmiştir.

31. Muhatap Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü, başvuranın 13/4/2023 tarihinde Kuruma giriş yaptığını, kendisi ve ailesinin can güvenliğinden endişe etmesi nedeniyle İzmir ili dışında olan herhangi bir ceza infaz kurumuna nakledilmesi talebinde bulunduğunu ve bu talebine istinaden başvuranın tek kişilik bir odaya yerleştirildiğini belirtmektedir.

32. Başvuran muhatap Kurumların yazılı görüşüne karşılık sunduğu yazılı görüşünde; Kuruma giriş yaptığında oğlunun da aynı Kurumda mahpus olması nedeniyle aynı koğuşa verildiklerini, ancak iki saat sonra tek kişilik odaya yerleştirildiğini ve bir ay boyunca tek kişilik odada kaldığını, haftalık altmış dakika olan görüntülü telefon hakkı ile açık görüş hakkını kullanamadığını belirtmiştir.

33. Mahpusların dış dünya ile iletişim kurmaları, mektup, telefon veya diğer iletişim vasıtalarıyla aileleriyle görüşebilmeleri ulusal ve uluslararası düzenlemelerde sıklıkla tavsiye edilmektedir (Avrupa Konseyi, Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, para.24; Birleşmiş Milletler Mahpusların İslahı için Asgari Standart Kurallar, para. 58).

34. Başvuranın iddiasına ilişkin muhatap Kurumun sunduğu bilgi ve belgeler incelendiğinde; başvuranın Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna 13/4/2023 tarihinde geldiği ve 26/4/2023 tarihinde ayrıldığı, başvuranın Kurumda bulunduğu 13 günlük süre içerisinde; 13/4/2023 tarihinde bir dakikalık görüntülü görüşme ve 20/4/2023 tarihinde on dakikalık telefon ile görüşme gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır.

35. Bu çerçevede, başvuranın 5275 sayılı Kanun'un "*Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı*" başlıklı 66'ncı maddesinde yer alan; "*Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabilirler. Telefon görüşmesi idarece dinlenir ve kayıt altına alınır. Bu hak, tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.*" hükmü ile 29/3/2020 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "*Telefonla görüş hakkı*" başlıklı 74'üncü maddesinde yer alan; "*Hükümlülerin telefonla görüşme gün ve saatleri, kurumda bulunan telefon adedi, başvuru sırası, kurumun asayiş ve güvenliği dikkate alınarak idare tarafından belirlenir ... Hükümlüler görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabilir ... Konuşma süresi görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemez.*" hükmüne uygun şekilde telefonla görüşme gerçekleştirebildiği anlaşılmaktadır.

36. Mezkûr Yönetmelik'te görüntülü görüşme hakkının, haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakılma veya kısıtlama cezası ile hücreye koyma cezasının infazı sırasında olmamak koşuluyla, teknik altyapının bulunduğu Kurumlarda haftalık 30 dakika olarak uygulanabileceği belirtilmektedir.

37. AYM, mahpusların dış dünya ile haberleşmesinin sağlanmasında kamu otoritelerinin takdir yetkisinin

geniş yorumlanması gerektiğini belirtmekte ve ayrıca özellikle diğer haberleşme yollarının kullanılabilirliği ve yeterli olduğu durumlarda tek başına bir haberleşme aracından yoksun kalınmasının haberleşme hürriyetinin ihlali olarak değerlendirilemeyeceğini belirtmektedir (AYM, F.Ç., B. No: 2018/1219, 24/3/2021, para. 45).

38. Bu kapsamda, başvuranın dilekçesinde öne sürdüğü 60 dakikalık görüntülü görüşme hakkı ifadesinin mevzuatta yer almadığı, buna karşılık mahpusların 30 dakikalık görüntülü görüşme hakkının mevzuatta düzenlendiği, 13/4/2023 tarihinde başvuranın görüntülü görüşme hakkından faydalandığı ve bu anlamda iddiasının gerçeği yansıtmadığı, başvuranın Kurumda iki haftadan daha az bir süre tutulduğu ve bu süre içerisinde telefon ile görüşme gerçekleştirilmesi noktasında bir sorun yaşanmadığının anlaşıldığı hususları bir bütün olarak dikkate alındığında; herhangi bir hak kaybının yaşanmadığı ve kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

39. Kötü muameleyle maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emare ve delilleri sunmaları gerekmektedir (AYM, *Beyza Metin*, B. No: 2014/19426, 12/12/2018, para. 45). Başvuranın açık görüş yapmadığı iddiasına ilişkin, ilk olarak başvuranın Kurumda sadece 13 gün tutulduğu, başvuranın ziyaretçisinin hangi tarihte Kuruma geldiği ve bu talebinin karşılanmadığına ilişkin bir bilgi vermediği, ayrıca başvuranın açık görüşten faydalandırılmamasına ilişkin İdarenin bir kararının bulunmadığı ve başvuranın da bu yönde bir karara dilekçesinde yer vermediği, bu anlamda iddianın ayrıntılı ve tutarlı bir şekilde ortaya konulmadığı ve delillerle desteklenmediğinin anlaşılması nedeniyle söz konusu iddianın açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi hükmü uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

40. Başvuranın tek kişilik odaya yerleştirilmesi iddiasına ilişkin olarak ise söz konusu durumun kendisinin belirttiği güvenlik endişeleri nedeniyle alınmış bir tedbir olduğu ve başvuranın dilekçesinde öne sürdüğü bir ay boyunca tek kişilik odada kaldığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı; başvuranın Kurumda 13 gün boyunca tutulduğu dikkate alındığında, başvuranın iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi hükmü uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuranın, yargılama sürecinin iyi yürütülmemesinden dolayı konu dahilinde gizli bilgileri başkalarının öğrendiği bu nedenle ailesinin evine silahlı saldırı düzenlendiği iddiasına ilişkin olarak;

41. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmediği hükme bağlanmıştır.

42. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

43. Sonuç itibarıyla, başvuranın iddiaları, muhatap Kurumun cevapları ve ilgili mevzuat birlikte değerlendirildiğinde; kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye